

Πηγή: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Σελ.: 15 Ημερομηνία έκδοσης: 24-03-2019
 Επιφάνεια: 703.87 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 14860
 Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Δημόσια νοσοκομεία: Ξεκινάει επιχείρηση «καθαρά χέρια»

Για τον περιορισμό των λοιμώξεων

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Το 1847, ο Ούγγρος γιατρός Ιγνάτιος Σέμελβράις καθιέρωσε στη μαιευτική κλινική του γενικού νοσοκομείου της Βιέννης τον πιο εύκολο και φθινό τρόπο μείωσης των θανάτων από τον επλόκειο πυρετό: το πλύσιμο των χεριών. Είχε προηγηθεί μια απλή σύγκριση στα αποτελέσματα μεταξύ δύο κλινικών: Στη μία κλινική το προσωπικό αποτελείτο από γιατρούς και φοιτητές Ιατρικής. Στην άλλη το προσωπικό ήταν μαίες. Στην κλινική με τις μαίες, το ποσοστό θνητότητας των λεχαιδίων από επλόκειο πυρετό ήταν τρεις φορές χαμηλότερο σε σχέση με την άλλη κλινική, στην οποία το ιατρικό προσωπικό συμμετείχε σε νεκροτομές και μετέφερε βακτήρια από τα εξεταζόμενα πτώματα στις μητέρες. Αν και το θέμα της καθαριότητας κατά τη φροντίδα ασθενών αναφέρεται πολύ νωρίτερα σε αρχαία ελληνικά και λατινικά κείμενα, ο Σέμελβράις θεωρείται ο «πατέρας» της υγιεινής των χεριών.

Σήμερα, το μέτρο αυτό χαρακτηρίζεται ως το πλέον οικονομικό και αποδοτικό για την πρόληψη των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων, οι οποίες «στοιχίζουν» στη χώρα μας τουλάχιστον 1.600-1.700 ζωές ετησίως. Το καλό πλύσιμο των χεριών προστατεύει και εκτός νοσοκομείου από λοιμώξεις του αναπνευστικού και από γαστρεντερίτιδες, ενώ, όσο παράδοξο κι αν ακούγεται, βοηθάει και στη μάχη ενάντια στην αντοχή των μικροβίων στα αντιβιοτικά. Σύμφωνα με τον αμερικανικό

Οργανισμό Πρόληψης Νοσημάτων (CDC), το καλό πλύσιμο των χεριών μπορεί να προλάβει περίπου το 20% των λοιμώξεων του αναπνευστικού, για τις οποίες συχνά γίνεται μη ορθολογική χρήση των αντιβιοτικών και η οποία με τη σειρά της οδηγεί σε ανθεκτικά μικρόβια.

Αν και αυτονόητο μέτρο, η υγιεινή των χεριών είναι δύσκολη στην τήρησή της. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει θέσει ως στόχο την τήρηση των διαδικασιών αντισηψίας από τουλάχιστον το 85% του προσωπικού των νοσοκομείων, ποσοστό που δύσκολα πάνονυ ακόμα και τα καλά οργανωμένα ιατρικά και νοσηλευτικά τμήματα στις πιο προηγμένες υγειονομικές χώρες. Στην Ελλάδα εκτιμάται ότι, στην καλύτερη περίπτωση, δηλαδή σε τμήματα που έχουν δώσει έμφαση στην επίλυση του προβλήματος, μόλις ξεπερνά το 50%. Όπως ανέφερε στην «Κ» η παθολόγος-λοιμωξιολόγος, υπεύθυνη του Γραφείου Μικροβιακής Αντοχής του πρώην Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ) –νυν Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ)–, Φλόρα Κοντοπίδου, από τα βασικότερα εμπόδια που καταγράφονται είναι η απουσία κουλτούρας στην υγιεινή των χεριών, η οποία ξεκινάει από την κορυφή της «πυραμίδας» των νοσοκομείων, τη διοίκηση και τους επικεφαλής τμημάτων και τμημάτων. Εμπόδιο είναι και ο τεράστιος φόρτος εργασίας εντός των ελληνικών νοσοκομείων. Όμως, όπως τονίζει η κ. Κοντοπίδου, «ο φόρτος εργασίας μπορεί να

Περισσότερα από 60 εκατ. δολάρια ετησίως εκτιμάται το κόστος για το ΕΣΥ λόγω μικροβιακής αντοχής.

Τα ανθεκτικά μικρόβια

671.689

περισσότερα λοιμώξεων από ανθεκτικά σε αντιβιοτικά μικρόβια καταγράφηκαν το 2015 σε όλη την Ευρώπη.

33.110

θάνατοι σημειώθηκαν το 2015 στις χώρες της Ε.Ε. λόγω νοσοκομειακών λοιμώξεων.

70.000

ασθενείς εκτιμάται ότι θα πεθάνουν στην Ελλάδα τα επόμενα 30 χρόνια εξαιτίας λοιμώξεων από ανθεκτικά σε αντιβιοτικά μικρόβια.

1.700

θάνατοι από νοσοκομειακές λοιμώξεις καταγράφονται κάθε χρόνο στην Ελλάδα.

! Περίπου 1.000 ημέρες επιπλέον νοσηλείας ανά 100.000 πληθυσμού ετησίως στην Ελλάδα λόγω λοιμώξεων από ανθεκτικά μικρόβια

ΠΗΓΕΣ: ΟΟΣΑ, Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Υπολογίζεται ότι 1.600-1.700 άνθρωποι χάνουν κάθε χρόνο τη ζωή τους στα νοσηλευτικά ιδρύματα της χώρας μας λόγω των ανθεκτικών μικροβίων.

μειώσει το μέτρο, αλλά δεν το εξαφανίζει». Άλλωστε, η πλειονότητα του προσωπικού των νοσοκομείων (ποσοστό άνω του 80%), παραδέχεται ότι το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη χρόνου και ζητεί περισσότερη εκπαίδευση και πρακτικές κατευθυντήριες οδηγίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι για τους φοιτητές της Ιατρικής στη χώρα μας, μόλις τα τελευταία 2-3 χρόνια υπάρχει μάθημα υγιεινής των χεριών και μόνο στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ.

Το Γραφείο Μικροβιακής Αντο-

χής έχει ξεκινήσει εδώ και περίπου τρεις μήνες επιχείρηση «Καθαρά χέρια» σε νοσοκομεία του ΕΣΥ. Όπως ανέφερε η κ. Κοντοπίδου, πρόκειται για ένα πρόγραμμα που σχεδιάστηκε το καλοκαίρι του 2018 και έχει ως στόχο να ενισχύσει την κουλτούρα της υγιεινής των χεριών από το προσωπικό των νοσοκομείων.

Πιλοτική εφαρμογή

Σε πρώτη φάση, το πρόγραμμα εφαρμόζεται πιλοτικά στα 30 από τα 32 νοσοκομεία της Αττικής και σε συγκεκριμένα τμήματα των νοσοκομείων. Επιλέχθηκαν Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και τουλάχιστον ένα παθολογικό και ένα χειρουργικό τμήμα από κάθε νοσοκομείο. Για κάθε τμήμα ορίστηκαν εργαζόμενοι ως «κλινικοί σύνδεσμοι» για την εφαρμογή του προγράμματος, οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν ειδικά, ώστε να μεταδώσουν την κουλτούρα για την τήρηση των πέντε βημάτων στην υγιεινή

των χεριών: 1ο) Πριν από την επαφή με τον ασθενή, 2ο) πριν από κάθε καθαρό ή άσπιτο χειρισμό ασθενούς (π.χ. αλλαγή φλεβικού καθετήρα), 3ο) μετά την έκθεση σε σωματικά υγρά του ασθενούς, 4ο) μετά την επαφή με τον ασθενή και 5ο) μετά την επαφή με αντικείμενα ή επίπλα που βρίσκονται στο άμεσο άψυχο περιβάλλον του ασθενούς (νοσηλευτικό διάγραμμα, κλιννοσκεπάσματα, κομοδίνο κ.ά.). Ηδη έχουν εκπαιδευτεί 150 «εκπαιδευτές». Από τον Ιανουάριο έχει ξεκινήσει η περίοδος ευαισθητοποίησης του προσωπικού των τμημάτων και καταγραφής της συμμόρφωσης, την οποία θα ακολουθήσει περίοδος παρεμβάσεων. Τα πρώτα αποτελέσματα προς αξιολόγηση του προγράμματος αναμένονται τον Ιούνιο. Ηδη προετοιμάζεται η επέκταση του προγράμματος στα νοσοκομεία της Μακεδονίας (3ns και 4ns Υγειονομικής Περιφέρειας).

Οι επισκέπτες

Δεν είναι ευρέως γνωστό, αλλά οι χειραφίξεις σε νοσοκομειακό περιβάλλον, σε διεθνές επίπεδο, απαγορεύονται. Και ο λόγος είναι η απουσία μετάδοσης λοιμώξεων. Εκτός από τους επαγγελματίες υγείας και τους ασθενείς, εντός του νοσοκομείου κινούνται σε καθημερινή βάση πολλές χιλιάδες επισκεπτών και συνοδών ασθενών, αλλά και αποκλειστικοί νοσηλευτές, οι οποίοι εν δυνάμει μπορεί να μεταφέρουν παθογόνα μικρόβια από τον έναν νοσηλευόμενο ασθενή στον άλλον. Η πραγματικότητα ειδικά για τα ελληνικά νοσοκομεία είναι ότι οι επισκέπτες αναλαμβάνουν πολύ μεγάλο κομμάτι της φροντίδας των ασθενών, ενώ πολλές φορές προμηθοποιούνται να βοηθήσουν και άλλους νοσηλευόμενους. «Στις οδηγίες μας προς τα νοσοκομεία συστήνουμε στους προϊστάμενους των τμημάτων να ενημερώνουν όποιον επισκέπεται ή φροντίζει ασθενή για τα μέτρα υγιεινής των χεριών. Θα πρέπει η επίσκεψη να μη διαρκεί πολύ και να ελεγχεται ποιος μπαίνει μέσα στους θαλάμους για το ενδεχόμενο να μεταφέρει κάποια ίωση», σημειώνει η υπεύθυνη του Γραφείου Μικροβιακής Αντοχής Φλόρα Κοντοπίδου. Οι συνοδοί που φροντίζουν τους ασθενείς πρέπει να καθαρίζουν με αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα τα χέρια τους πριν και μετά την επαφή με τον ασθενή και να πλένουν τα χέρια τους όταν έρχονται σε επαφή με σωματικά υγρά του ασθενούς, μετά τη χρήση τουαλέτας και πριν από το φαγητό.

Πηγή:	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	Σελ.:	28	Ημερομηνία έκδοσης:	24-03-2019
Επιφάνεια:	91.07 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	14860
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Η ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τουλάχιστον 580 κάθε χρόνο τα κρούσματα

Μείζον πρόβλημα δημόσιας υγείας παραμένει η «ξεχασμένη» φυματίωση, η οποία ευθύνεται για τον θάνα-

το σχεδόν 4.500 ατόμων παγκοσμίως σε ημερήσια βάση. Στη χώρα μας δηλώνονται κατά μέσον όρο 580 περιπτώσεις φυματίωσης κάθε χρόνο, ωστόσο, όπως παραδέχονται οι ειδικοί επιστήμονες του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας -πρώην ΚΕΕΛΠΝΟ-, τα πραγματικά κρούσματα της νόσου είναι πολύ περισσότερα αλλά δεν δηλώνονται στις αρμόδιες αρχές. Με βάση τα στοιχεία, μοιλιονότι ο συνολικός αριθμός των δηλούμενων κρουσμάτων έχει πτωτική τάση τα τελευταία έτη, παρατηρείται αύξηση των περιπτώσεων φυματίωσης σε ασθενείς που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως πρόσφυγες/μετανάστες, χρήστες ουσιών, κρατουμένους κ.ά. Με αφορμή τη σημερινή Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης, οι ειδικοί επιστήμονες ζητούν μεταξύ άλλων αξιόπιστη αποτύπωση της επιδημιολογικής εικόνας του νοσήματος στην Ελλάδα, στελέχωση και λειτουργία αντιφυματικών ιατρείων και κατάλληλες συνθήκες νοσηλείας σε όλα τα περιφερειακά νοσοκομεία, ιδιαίτερα στα ακριτικά νησιά, καθώς και εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση για την έγκαιρη διάγνωση όλων των μορφών φυματίωσης.

Βρέθηκε το φάρμακο για την «επιδημία» του αντιεμβολιασμού

Πηγή: ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Σελ.: 28 Ημερομηνία έκδοσης: 24-03-2019
Επιφάνεια: 1075.0 cm² Αρθρογράφος: Κυκλοφορία: 11000
Θέματα: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Από τη Νεκταρία Καρακώστα
nikarakosta@dimokratianews.gr

Τον δρόμο για την αντιμετώπιση του αντιεμβολιαστικού κινήματος δείχνει η κυβέρνηση της Ιταλίας, επιβάλλοντας διά νόμου πρόστιμα στους γονείς που δεν έχουν εμβολιάσει τα παιδιά τους και βάζοντας σε εφαρμογή τον κανόνα «Όχι εμβόλια; Όχι σχολείο».

Στο εξής, τα παιδιά κάτω των έξι ετών που δεν έχουν κάνει όλα τα υποχρεωτικά εμβόλια θα αποβάλλονται από το σχολείο τους αν δεν έχουν αποδείξει ότι έχουν εμβολιαστεί, ενώ στους γονείς των μεγαλύτερων παιδιών που δεν έχουν κάνει τα αναγκαία εμβόλια θα επιβληθούν πρόστιμα έως και 500 ευρώ. Ο νέος νόμος πέρασε ώστε τα ποσοστά εμβολιασμού στην Ιταλία, που τα τελευταία χρόνια είχαν πέσει κάτω από το 80%, να ανέλθουν στο 95%, όριο που έχει θέσει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας.

Η παραπάνω απόφαση αντικρούει -και με το

► Παγκόσμιο φαινόμενο η «επιστροφή» ασθενειών λόγω των anti-vaxxers

παραπάνω- πρόσφατη μελέτη του ναυεπιστημίου Queen Mary του Λονδίνου που επικρίρησε -ατυχώς- να συνδέσει την άνοδο των πατριωτικών, εθνικιστικών κομμάτων στην Ευρώπη με το αντιεμβολιαστικό κίνημα! Οι συντάκτες της μελέτης, που δημοσιεύτηκε στο επιστημονικό περιοδικό «European Journal of Public Health», είχαν μάλιστα προτείνει οι υγειονομικές Αρχές να χρησιμοποιούν τα ποσοστά των πατριωτικών κομμάτων για να υπολογίζουν την άνοδο της διαστακτικότητας απέναντι στα εμβόλια!

Στον χορό της καταπολέμησης του αντιεμβολιαστικού κινήματος, που έχει ως αποτέλεσμα πολλές αμερικανικές πολιτείες να βρίσκονται αντιμετώπιες με επιδημίες ιλαράς και η Ευρώπη να καταγράφει ρεκόρ εικοσαετίας στην εξάπλωση της νόσου, με 60.000 περιστατικά και περισσότερους από 72 θανάτους, μπήκε πρόσφατα και το facebook, ανακοινώνοντας μέτρα περιορισμού του αντιεμβολιαστικού περιεχομένου, που μεταδίδεται αστραπαία μέσω

Βρέθηκε το φάρμακο για την «επιδημία» του αντιεμβολιασμού

Η Ιταλία έδειξε τον δρόμο θεσπίζοντας νόμο για πρόστιμα στους γονείς αλλά και αποβολή των παιδιών από το σχολείο. Ταυτόχρονα και το facebook μπλοκάρει σελίδες που κάνουν επικίνδυνη προπαγάνδα

του διαδικτύου, τρέφοντας το αντιεμβολιαστικό κίνημα. Οι γίγαντες των social media διαπίστωσαν ότι συντριπτικό ποσοστό του περιεχομένου που διακινείται μέσα από τις σελίδες τους σε σχέση με τα εμ-

βόλια δεν είναι τίποτε άλλο από... αντιεμβολιαστική προπαγάνδα! Αφορμή στάθηκε δημοσίευμα του βρετανικού «Guardian», που την 1η Φεβρουαρίου έγραφε ότι πληκτρολογώντας τη λέξη εμβόλια

(vaccines) στο facebook ο χρήστης έπαιρνε ως αποτέλεσμα 12 σχετικές σελίδες, εκ των οποίων οι οκτώ προωθούσαν αντιεμβολιαστικά μηνύματα!

Παίρνοντας ενεργά θέση κατά των λεγόμενων

anti-vaxxers, δηλαδή των πολιτών που εναντιώνονται σχεδόν σε όλα τα είδη εμβολιασμών (ακόμη και των κατοικίδιων τους), θέτοντας σε κίνδυνο όχι μόνο τους εαυτούς τους και τα παιδιά τους, αλλά και γενι-

κά τη δημόσια υγεία, η δημοφιλής πλατφόρμα λαμβάνει σειρά μέτρων που έχουν ως στόχο να περιορίσουν τη δράση τους: αποκλείει τις διαφημίσεις που προάγουν αντιεμβολιαστικές θέσεις και περιορίζει τις εμφανίσεις στη μηχανή αναζήτησης και στο feed των χρηστών ομάδων και σελίδων που προσωθούν αντίστοιχο περιεχόμενο.

Την ώρα που η διαστακτικότητα έναντι των εμβολίων έχει καταταχθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας στη λίστα με τις 10 μεγαλύτερες απειλές για τη δημόσια υγεία για το 2019, η πρόσφατη διαπίστωσή ότι ο αλγόριθμος του YouTube στο θέμα των εμβολίων, αντί να κατευθύνει τους καταναλωτές σε επιστημονικές απόψεις, τους οδηγεί σε απόψεις αντιεμβολιαστών, προκάλεσε εύλογο προβληματισμό.

Λήψη μέτρων

Τον περασμένο μήνα το Pinterest έλαβε μέτρα μπλοκαρίσματος του αντιεμβολιαστικού περιεχομένου ώστε να μην εμφανίζεται στις αναζητήσεις, ενώ και το YouTube άρχισε να εμποδίζει τα αντεμβολιαστικά κανάλια να «τρέχουν» διαφημίσεις.

► Ρεκόρ 20ετίας καταγράφει στην Ευρώπη η εξάπλωση της ιλαράς

Μελέτες από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού έχουν δείξει ότι μερικοί ευθύνες για την εξάπλωση του αντιεμβολιαστικού κινήματος μέσω του ίντερνετ και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έχουν και ρωσικά τρόλ και μίποτ, «ύποπτοι» λογαριασμοί που είτε δημιουργούν προπαγάνδα είτε ενισχύουν και προωθούν αμφιλεγόμενα μηνύματα μέσω ψευτικών λογαριασμών στα social media.

Το «Newsweek» πρόσφατα ανέφερε ότι η «επιστροφή» επιδημιών εξατίας των anti-vaxxers αποτελεί «παγκόσμιο φαινόμενο». Στη Γαλλία, χώρα που γέννησε την ανοσολογία, το 41% του πληθυσμού πιστεύει ότι τα εμβόλια δεν είναι ασφαλή (έναντι 12% του παγκόσμιου μέσου όρου), ενώ στην Πολωνία ο αριθμός των γονέων που αρνούνται να εμβολιάσουν τα παιδιά τους εκτινάχθηκε από 5.000 το 2011 σε 23.000 το 2016. Ανάλογες τάσεις παρατηρούνται, επίσης, σε ΗΠΑ, Βρετανία, Βραζιλία, Ιαπωνία, Ιταλία και Ουκρανία.

Τεράστια η παραπληροφόρηση με fake news από τα social media

Πέρασαν 20 χρόνια από τότε που ο γαστρεντερολόγος Andrew Wakefield και οι συνεργάτες του δημοσίευσαν μια μελέτη στο περιοδικό «Lancet», που υποστήριζε ότι το εμβόλιο MMR (ιλαράς, παρωτίτιδας, ερυθράς) προκαλεί αυτισμό. Η μελέτη αποδείχθηκε απόλυτα και αποσύρθηκε από το «Lancet», όμως εξακολουθεί να αναπαράγεται και να γνωρίζεται πεδίο δόξης λαμπρό μέσα από τα κανάλια του διαδικτύου, έχοντας εκθρészει ένα αντιεμβολιαστικό κίνημα δίχως προηγούμενο. Τα αποτελέσματα της απόφασης του Wakefield, ο οποίος διεγράφη για αυτήν την απόφαση από τον Βρετανικό Ιατρικό Σύλλογο, τα βλέπουμε σήμερα. Παρά την ευρεία διαθεσιμότητα ενός απόλυτα ασφαλούς εμβολίου, υπολογίζεται ότι 110.000 άνθρωποι έχασαν εν έτει 2017 τη ζωή τους από ιλαρά, ενώ τα περισσότερα της νόσου στην Ευρώπη από το 2017 έως το 2018 έχουν διπλασιαστεί!

Επιδημίες ιλαράς έχουν ξεσπάσει σε διάφορες περιοχές του πλανήτη -ανάμεσα τους στις Φιλιππίνες και στην Ιαπωνία-, ενώ στην τελευταία έχουν καταγραφεί 170 περιστατικά από τις αρχές του έτους. Παγκοσμίως, η Ουκρανία βίωσε τη μεγαλύτερη αύξηση των κρουσμάτων της νόσου, από 5.000 το 2017 σε 53.000 το 2018, κάρσι στο αντιεμβολιαστικό κίνημα και στις ανεπάρκειες του συστήματος υγείας.

Ως εκ τούτου, το ζητούμενο δεν είναι πλέον η πρόσβαση στην πληροφορία. Το ζητούμενο είναι η αξιοπιστία της πληροφορίας, αφού πρόσφατη μελέτη της Βασιλικής Ενωμένης Δημόσιας Υγείας αποκάλυψε ότι ένας στους δύο γονείς μικρών παιδιών εκτίθεται σε παραπληροφόρηση γύρω από τα εμβόλια μέσω των social media.

Οι αντιεμβολιαστές στοχεύουν «ύπουλα» τους νέους γονείς, με ιστορίες για μωρά που πέθαναν ή έπαθαν κάτι εξαιτίας των εμβολίων, κάνοντας τον επίτροπο για θέματα Υγείας Βίεννης Ανδριουκάκης να προειδοποιήσει για τη διασπορά ψευδών ειδήσεων σε σχέση με την ασφάλεια των εμβολίων.

Εμπιστευτικά

Του Ι. Κ. Πρετεντέρη

jpreterentis@tovima.gr

Eurovision!

Εθνική Ελλάδα

Σε μια διάλεξή του, το 1882, ο Ερνέστος Ρενάν προσπάθησε να προσδιορίσει «Τι είναι ένα Έθνος». Το κείμενο της διάλεξης κυκλοφόρησε αργότερα σε βιβλίο και αποτέλεσε σημείο αναφοράς για το εθνικό φαινόμενο.

Από αυτό κρατάω μια σκέψη. Ότι τα έθνη στηρίζονται εξίσου σε όσα ένας λαός από κοινού ξεχνάει και από κοινού θυμάται. Οι εθνικές επείγει άλλοτε είναι ένας τρόπος και να ξεχνάς και να θυμάσαι.

Το 1882, ο Ρενάν ήταν ήδη γνωστός για τον αφορισμό ότι «το έθνος είναι ένα καθημερινό δημοψήφισμα».

Σωστό. Αλλά υπό δύο προϋποθέσεις.

Πρώτον, ότι στο δημοψήφισμα μετέχουμε όλοι και ισόμοια – «από κοινού» που λέει ο Ρενάν...

Δεύτερον, ότι δεν θα βγάζουμε άλλη απόφαση κάθε τρεις και λίγο – έστω και για πρακτικούς λόγους...

Η συζήτηση για το έθνος στην Ελλάδα έχει κακοπάθει και ιδιαίτερα το τελευταίο δωδεκάμηνο με τις Πρέσβες. Κακόπαθε για πολλούς λόγους, ιστορικούς, πολιτικούς και ψυχολογικούς.

Κακόπαθε όμως και από μια βάνυση διχογνωμία γύρω από το «εθνικό».

Από τη μια πλευρά όσοι θεωρούν ότι το «εθνικό» προσδιορίζεται από το ευρύ αίθρημα και τη μεγάλη πλειοψηφία του δήμου.

Από την άλλη όσοι θεωρούν ότι το «εθνικό» προσδιορίζεται από πέντε καθηγητές και δέκα σουρταφρέτες κατά τη φάρα τους και την κατοπφάρα τους.

Το πρώτο είναι παρακινδυνευμένο, αλλά τουλάχιστον δημοκρατικό. Το δεύτερο εμφανίζεται πιο τεκμηριωμένο αλλά σίγουρα ανάρμοστο. Καμία δημοκρατία δεν έχει εκχωρήσει σε ομάδες επιστημόνων το δικαίωμα προσδιορισμού της ταυτότητας και των συμφερόντων της.

Αυτή η συζήτηση έγινε ξανά με τις Πρέσβες. Το βέβαιο είναι ότι οι μεν ξεχνούν περισσότερο από όσα χρειάζεται και οι δε θυμούνται περισσότερο από όσα πρέπει. Το ρήγμα ήταν αναμενόμενο.

Το ζητούμενο είναι πλέον πώς θα γεφυρωθεί. Όχι φυσικά για να λησμονήσουμε ή να συχωρήσουμε, ότι συνέβη. Οι λογαριασμοί πρέπει να λύνονται διότι η δημοκρατία δεν μπορεί να κρύβει σκελετούς στο ντουλάπι της.

Αλλά για να θυμηθούμε από κοινού όσα δεν πρέπει να ξεχάσουμε. Όσα μας φέρνει στο μυαλό η αυριανή μορφή.

Όπως ή άλλως, η χώρα χρειάζεται να αποκτήσει και πάλι μια Εθνική Ελλάδα. Ελάχιστα με ενδιαφέρουν εκείνοι που δεν θα παίξουν. Περιμένο πολλά όμως από εκείνους που θα φορέσουν τη φανέλα με το εθνόσημο.

Η πολιτική του θράσους

Προηλακίζομενος «από χωρίον εις χωρίον» της Μακεδονίας, ο υπουργός Παππάς κατέληξε κάποια στιγμή να μιλήσει σε μια ταβέρνα της Βέροιας. Έως εδώ κανένα πρόβλημα. Δεν φταίει εκείνος που η κυβέρνηση υπέγραψε τις Πρέσβες. Ούτε φέρει ευθύνη αν κάποιος διαφωνούσε με την κυβερνητική επιλογή. Δημοκρατία έχουμε.

Αντί όμως να πει σερνά και ταπεινά το παραμύθι του σε όσους μαζεύτηκαν να τον ακούσουν, τι κάνει; Ρίχνει λάδι στη φωτιά.

Εξηγεί δηλαδή άνευ λόγου και αφορμής ότι η «Μακεδονία Ξακουστή» που ξέρουμε και τραγουδάμε δεν είναι η δική μας, αλλά η «Μακεδονία των γειτόνων» – των Σκοπίων δηλαδή.

Από τότε φυσικά τον πήρε και τον σήκωσε.

Γιατί το είπε; Αρρωστό. Τον ρώτησε κανείς; Όχι. Περίμενε κανείς από τον Παππά να αναλύσει το «Μακεδονία Ξακουστή» ή το «Μαύρη είν' η νύχτα στα βουνά»; Ούτε.

Τότε γιατί δεν έβγαλε τον σκαμμό; Διότι ο Παππάς είναι ένα τυπικό δείγμα ΣΥΡΙΖΑ. Πολιτεύεται με την απερισκεψία του θράσους. Θέλει «να την πει» σε εκείνους που «του τη λένε».

Ακριβώς όπως η Δούρου κουνάει το δάχτυλο επειδή βρέθηκε με 125 νεκρούς στα χέρια και μισή ντουζίνα διώξεις.

Ακριβώς όπως ο Πολάκης τσακωνάει με την ΠΟΕΔΗΝ, πλακώνεται στο Διαδίκτυο ή την πέφτει σε όποιον υποπέσει στην αντίληψή του.

Ακριβώς όπως ο «μπαμπάς Παππάς», όταν κατηγορείται ότι διέλυσε τις αστικές συγκοινωνίες της Θεσσαλονίκης, απαντά για ρουσφέτα της ΝΔ, η οποία έχει φύγει από την κυβέρνηση εδώ και τεσεράμισι χρόνια.

Κοινός παρονομαστής των αναδράσεων; Το θράσος. Το οποίο αποτελεί σήμερα μέθοδο διακυβέρνησης, ακριβώς επειδή προηγουμένως υπήρξε μέθοδος πολιτικής.

Είναι αλήθεια ότι η «ριζοσπαστική Αριστερά» επέζησε πολλά χρόνια σε ισχυρό μέγεθος με μοναδική άμυνα την πεισματική και υπερβιολογική θρασύτητά της.

Μιλούσε σαν μεγάλη και ισχυρή. Τα ήφερε όλα. «Την έλεγε» σε όλους. Είχε δίκιο στα πάντα. Μάλωνε την κοινωνία. Διόρθωνε τις κυβερνήσεις. Εκανε φασαρία για να ακουστεί. Και φασαρίες για να τη λάβουν υπ' όψιν.

Η μέθοδος ξεκίνησε ουσιαστικά επί προεδρίας Κωνσταντούπολου. Συνεχίστηκε όμως μέχρι τις μέρες μας και μάλιστα είναι κολλητική.

Κάθε άλλος, ας πούμε, με την πολιτική πορεία της Ξενογιαννακοπούλου θα πήγαινε τοίχο-τοίχο. Εκείνη κάνει μαθήματα και υποδεικνύει στη Γεννηματά!

Είναι αλήθεια ότι αυτή η θρασεία επιθετικότητα βοήθησε πολύ την εποχή της ανόδου του ΣΥΡΙΖΑ. Τρώμαζε. Αποστόμωσε. Προκαλούσε. Εβινε μπύλι.

Αλλά εκείνες οι μέρες πέρασαν. Τώρα κάνει κακό. Όταν η Δούρου «η λέει» στην κοινωνία για το Μάτι ή τη Μάνδρα, δεν σκιάζεται πια η κοινωνία. Απλώς εκνευρίζεται ακόμη περισσότερο με τη Δούρου.

Στο Μακεδονικό θα είχαν πέσει πιο μαλακά αν επέλεγαν την εκτόνωση και δεν βιάζονταν τους πολέμιους της Συμφωνίας «ακροδεξιούς» και «εθνικιστές». Ακόμη κι ο Παππάς θα είχε διασκεδάσει τις αποδοκιμασίες και θα είχε κατευνάσει τις αντιδράσεις αν δεν μιλούσε αρπαγμαένος για «φασίστες» και «περιθωριακούς».

Μετά θα ψάχνουν ποιος φταίει αν γίνει κόλαση στις παραλάσεις!

Αλλά αυτό είναι το μυαλό τους. Στο οποίο η κοινωνία χωρίζεται εδώ και χρόνια σε εχθρούς και φίλους του ΣΥΡΙΖΑ – απλώς τώρα οι εχθροί είναι πολύ περισσότεροι...

Συννοείται από μια παράδοξη απαίτηση. Με το πρόγραμμα της δημοκρατίας (των άλλων) ζητούν από τους «εχθρούς» που αποπλούν την αντιπολίτευση να τους προσπατήσουν ή να τους σηπίζουν απέναντι στους «εχθρούς» της πολιτικής τους. Τέτοιου είδους απαιτήσεις αναβαθμίζουν την πολιτική του θράσους σε θράσος της πολιτικής.

Από την άλλη πλευρά, βεβαίως, αυτή ακριβώς η αμετακίνητη και αδιόρθωτη διχοτομία εμποδίζει τον ΣΥΡΙΖΑ να μετεξελιχθεί σε κανονικό κόμμα.

Σε ένα κόμμα δηλαδή το οποίο θα διαχωρίζει το ακροατήριο απλώς σε εκείνους που συμφωνούν και σε εκείνους που διαφωνούν μαζί του. Προσπαθώντας χωρίς μένος να αυξήσει τους μεν και να περιορίσει τους άλλους.

Αν δεν απαιτόμα, το λένε δημοκρατία.

Κολοτούμπα!

Όσοι έσπευδαν να απονεύμουν στην Ελλάδα τα παγκόσμια πρωταία πολιτικής ανωριμότητας και επιστολαιότητας, θα πρέπει να εξανταμνήσουν τα λόγια τους.

Το Ηνωμένο Βασίλειο μας ξεπέρασε και μάλιστα καθαρά.

Ομολογώ ότι κανένας σοβαρός άνθρωπος στην υφήλο δεν περίμενε να δει τον τραγέλαφο που εδώ και τρία χρόνια ζει η πατριδα της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.

Διότι μπορεί οι βρετανοί φίλοι μας να διδάξαν τα πάντα περί δημοκρατίας, αλλά φοβούμαι ότι δεν έχουν διδαχθεί το σημαντικότερο.

Στα ελληνικά λέγεται κολοτούμπα.

Φυσικά όλοι αναλαμβάνομασε ότι η βρετανική δημοκρατία είναι πολύ σοβαρή για να κάνει τον κλόουν σαν τους δικούς μας. Από την άλλη πλευρά όμως και τώρα τον κλόουν κάνει.

Απλώς χωρίς αποτέλεσμα.